

การบริหารจัดการสังคมพหุวัฒนธรรมตามหลักสาราณียธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ ในองค์การบริหารส่วนตำบลดอนคา อำเภ่อูทอง จังหวัดสุพรรณบุรี

The Management of a Multicultural Society According to the Saraniyadhamma
Principles of Ethnic Groups in Don Kha Subdistrict Administrative Organization,
U Thong District, Suphan Buri Province

¹พระสมุห์ณนทกฤต อุ่มสุข และ ²อัจฉรา หล่อตระกูล
¹Phrasamu Nathanakit Umsook and ²Achara Lortrakul

¹มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

²มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

¹Mahachulalongkomrajavidyalaya University, Thailand.

²Phranakhon Si Ayutthaya Rajabhat University, Thailand.

E-mail: ¹krarok2982@gmail.com, ²nmpungnaka@hotmail.com.

Received August 15, 2024; Revised October 28, 2024; Accepted October 30, 2024

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์คือ 1) เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปของการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ในองค์การบริหารส่วนตำบลดอนคา อำเภ่อูทอง จังหวัดสุพรรณบุรี 2) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างหลักสาราณียธรรมกับการบริหารจัดการสังคมพหุวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ในองค์การบริหารส่วนตำบลดอนคา อำเภ่อูทอง จังหวัดสุพรรณบุรี 3) เพื่อนำเสนอแนวทางการบริหารจัดการสังคมพหุวัฒนธรรมตามหลักสาราณียธรรม 6 ของกลุ่มชาติพันธุ์ในองค์การบริหารส่วนตำบลดอนคา อำเภ่อูทอง จังหวัดสุพรรณบุรี การวิจัยครั้งนี้ดำเนินการตามระเบียบวิธีวิจัยแบบผสานวิธี คือ การวิจัยเชิงปริมาณ ซึ่งใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจ จากการแจกแบบสอบถาม และการวิจัยเชิงคุณภาพ ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารจัดการสังคมพหุวัฒนธรรม โดยภาพรวมพบว่า อยู่ในระดับปานกลาง 2) ความสัมพันธ์ระหว่างหลักสาราณียธรรมกับการบริหารจัดการสังคมพหุวัฒนธรรมพบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับค่อนข้างสูง 3) แนวทางการบริหารจัดการสังคมพหุวัฒนธรรมตามหลักสาราณียธรรม 6 ประกอบด้วย 1) ด้านเมตตาการุณธรรม คือ ควรมีการให้เกิดความเคารพกันช่วยเหลือกันและเกิดความสามัคคีในชุมชน 2) ด้านเมตตาวิจิตรธรรม คือ ควรใช้วาจา คำพูดที่สุภาพ มีน้ำเสียงที่ไพเราะชวนฟัง 3) ด้านเมตตาโมกขธรรม คือ ควรมีความเมตตาต่อกันทั้งต่อหน้าและลับหลัง 4) ด้านสาธารณโภคี คือ ควรมีน้ำใจเฉลี่ยแบ่งปันเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ 5) ด้านศีลสามัญญตา คือ ควรมีการบังคับใช้กฎ ระเบียบ ที่เสมอภาคและเท่าเทียม และ 6) ด้านทัญญูสามัญญตา คือ ควรมีความเชื่อมั่นในหลักการร่วมกัน ร่วมรับผิดชอบต่อหน้าที่ภารกิจที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จลุล่วงไปอย่างมีประสิทธิภาพ

คำสำคัญ: การบริหาร; สังคมพหุวัฒนธรรม; หลักสาราณียธรรม; กลุ่มชาติพันธุ์

Abstract

The objectives of this research are 1) to study the general conditions of living together in a multicultural society of ethnic groups in the Don Kha Subdistrict Administrative Organization area. Don Kha Subdistrict Administrative Organization Area, U Thong District, Suphanburi Province 2) To study the relationship between Saraniyadhamma principles and the management of a multicultural society of ethnic groups in the Don Kha Subdistrict Administrative Organization area. Don Kha Subdistrict Administrative Organization Area, U Thong District, Suphan Buri Province 3) To present guidelines for managing a multicultural society according to the Saraniyadhamma principles of ethnic groups in the area of Don Kha Subdistrict Administrative Organization, U Thong District, Suphan Buri Province. This research study Conducted according to the integrated research method. is quantitative research which uses survey research methods from the distribution of questionnaires and qualitative research. The research results found that 1) Overall management of a multicultural society was found to be at a moderate level. 2) The relationship between Saraniyadhamma principles and the management of a multicultural society was found to have a relatively high level of positive relationship. 3) Guidelines for managing a multicultural society according to Saraniyadhamma principles 6, consisting of: 1) Kindness aspect: There should be respect for each other, helping each other and unity in the community. 2) Mettavajikarma: You should use polite words. Has a voice that is melodious and inviting to listen to. 3) Kindness and imagination: You should be kind to each other both in front of and behind your back. 4) Public sector: should be generous and generous in sharing. 5) Silasamanyata: Rules and regulations should be enforced equally and equitably. 6) View of views: There should be confidence in common principles. Take responsibility for assigned duties and missions to complete them efficiently.

Keywords: Administration; Multicultural Society; Saraniyadhamma; Ethnic Groups

บทนำ

สังคมปัจจุบันเป็นสังคมขนาดใหญ่ มีความซับซ้อนและความเจริญก้าวหน้าทางวัตถุปัญหาชนกลุ่มน้อยมักเป็นปัญหาที่เกือบทุกประเทศต้องประสบอยู่ ความจริงแล้วปัญหานี้น่าจะมีขึ้นพร้อม ๆ หรือควบคู่กับการเกิดของ ชาติ เพราะประเทศหรือรัฐชาติในปัจจุบัน ก็คือ การผนวกเอาดินแดนของกลุ่มรัฐอิสระเล็กๆ ในอดีตเข้าด้วยกัน เป็นส่วนใหญ่ การแบ่งประเทศโดยใช้แนวอาณาเขตเช่นนี้ จึงหลีกเลี่ยงไม่ได้ที่ประเทศหนึ่งหรือรัฐชาติหนึ่งจะ รวมกลุ่มชาติพันธุ์ (Ethnic group) ต่างๆ ซึ่งประวัติความเป็นมา เชื้อชาติ ภาษา ศาสนา ขนบธรรมเนียมประเพณี และความเชื่อที่แตกต่างกันเข้าไว้ด้วยกัน (วารุณี ฐิริสินสิทธิ์, 2562)

ประเทศไทยมีชนชาติพันธุ์ลาวเข้ามาอาศัยอยู่เป็นชุมชนตามเชื้อสาย เช่น ลาวโซ่งหรือลาวทรงดำ ลาว พวน ลาวเวียง และ ลาวภูกระ้าง เป็นต้น ชาวลาวที่อพยพย้ายถิ่นมายังไทยสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น มีทั้งชาวลาว จากหัวเมืองล้านนา หัวเมืองลาวที่ปัจจุบันคือประเทศลาว และ บริเวณภาคตะวันออกเฉียงเหนือของไทย สาเหตุของการย้ายถิ่นเป็นเพราะผลกระทบจากศึกสงคราม ช่วงชิงความมีอำนาจระหว่างไทยกับราชอาณาจักรเวียงจันทน์ พม่า และญวน ไม่อาจแยกให้เห็นชัดเจนว่าเป็นชุมชนลาวพวกไหน จึงเรียกรวม ๆ กันว่า ลาว บรรดาลูกหลานของ

ลาวโซ่ง ลาวเวียง และลาวพวนที่ถูกกวาดต้อนเข้ามาได้กลายเป็นคนไทยทางภาคกลางอย่างสมบูรณ์แล้ว แต่ก่อนนั้นในท้องถิ่นที่ตอนแรกอพยพเข้ามาตั้งหลักแหล่งยังมีการรักษาขนบธรรมเนียมประเพณีเดิมของเผ่าพันธุ์ตนไว้ โดยส่วนใหญ่จะเป็นที่ทำกินเก่าที่รกร้าง ทั้งในภาคกลาง อีสาน และตะวันออก ในภาคกลางเช่น สระบุรี ลพบุรี สุพรรณบุรี ราชบุรี เพชรบุรี ภาคอีสาน เช่น สุรินทร์ ศรีสะเกษ (หัวเมืองเขมรป่าดง) ภาคตะวันออก เช่น ฉะเชิงเทรา ชลบุรี นครนายก ปราจีนบุรี (บึงอระย้าน, 2541; วลัยศักดิ์ ทรงศิริ, 2547)

ลาวเวียง เป็นชื่อกลุ่มชาติพันธุ์ที่คนในใช้เรียกตนเอง เนื่องจากชนกลุ่มนี้เป็นชาวลาวมีการย้ายถิ่นฐานจากเมืองเวียงจันทน์ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เคลื่อนย้ายเข้ามาสู่ประเทศไทยตั้งแต่สมัยกรุงธนบุรี และมีการโยกย้ายครั้งใหญ่ในสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น ตรงกับรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว เนื่องจาก การก่อกบฏของเจ้าอนุวงศ์ ใน พ.ศ. 2369 เมื่อการต่อสู้สิ้นสุดลงและกรุงเทพฯ ได้รับชัยชนะ จึงนำผู้คนจากเมืองเวียงจันทน์และหัวเมืองลาวใกล้เคียงกลับมามากที่สุด ชาวลาวที่ย้ายถิ่นเข้ามา ถูกส่งไปยังเมืองต่างๆ ในเขตหัวเมืองชั้นใน ในพื้นที่ที่มีลักษณะภูมิประเทศเหมือนกับบ้านเกิด โดยอยู่รวมกลุ่มกับชาวลาวที่มาอยู่ก่อน เพื่ออำนวยความสะดวกดูแล อีกทั้งหัวเมืองเหล่านี้ยังอยู่ไกลจากแหล่งที่อยู่อาศัยเดิม ทำให้การหลบหนีเป็นไปด้วยความยากลำบาก นอกจากนี้หัวเมืองชั้นในยังเป็นเมืองหน้าด่าน ดังนั้น เมื่อข้าศึกยกทัพมากลุ่มชนเหล่านี้จะเป็นกำลังสำคัญในการสกัดกั้นไม่ให้ข้าศึกเข้าถึงราชธานีได้อย่างรวดเร็ว พื้นที่หลักที่มีความหนาแน่นของกลุ่มลาวเวียง คือ บริเวณลุ่มน้ำภาคกลาง ได้แก่ ลุ่มน้ำท่าจีน ลุ่มน้ำแม่กลอง และลุ่มน้ำเพชรบุรี โดยกระจายอยู่ในจังหวัดสุพรรณบุรี นครปฐม เพชรบุรีและราชบุรี ต่อมาชาวลาวบางส่วนเคลื่อนย้ายตามมาภายหลัง และตั้งถิ่นฐานกระจายกระจัดกระจายออกไปในจังหวัดกาญจนบุรี อุตรดิตถ์ อุทัยธานี นครราชสีมา ร้อยเอ็ด และมหาสารคาม

ชาวลาวเวียงที่อาศัยในตำบลตอนคา เขตอำเภออุทุมพรพิสัย จังหวัดสุพรรณบุรี มีอัตลักษณ์วัฒนธรรมของตนเองที่สำคัญคือความเชื่อในพุทธศาสนาและเรื่องเหนือธรรมชาติควบคู่กัน อาจพบทั้งสองความเชื่อปรากฏร่วมกันในบางประเพณีพิธีกรรม อัตลักษณ์สำคัญของชาวลาวเวียงคือ “ผ้าซิ่นตีนจก” นับเป็นงานหัตถกรรมที่มีความโดดเด่น ทั้งทักษะ ลวดลายและความหมายที่ได้ถ่ายทอดลงบนผืนผ้า ประกอบกับความนิยมใช้สีแดง ส่งผลให้ผ้าซิ่นมีความโดดเด่นและทรงคุณค่า และมีมูลค่าสูง ชุมชนลาวเวียงหลายชุมชนที่ยังคงมีองค์ความรู้เหล่านี้พยายามรักษาอัตลักษณ์โดยการจัดตั้งกลุ่มทอผ้า พัฒนาลวดลาย เทคนิค และทักษะการทอผ้าสืบต่อจากคนรุ่นเก่า รวมถึงการส่งเสริมให้เกิดกลุ่มวิสาหกิจชุมชนหลากหลายกลุ่มที่เข้ามาสืบทอดอัตลักษณ์ผ้าทอตีนจกของชาวลาวเวียง ซึ่งนอกจากสืบทอดคุณค่ามรดกภูมิปัญญาของบรรพบุรุษแล้วยังสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจไปพร้อมกัน (ศุภณัฐ มานุษยวิทยาสรณ, 2566)

บทความนี้นำเสนอการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรมตามหลักสาราณียธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ในองค์การบริหารส่วนตำบลตอนคา เขตอำเภออุทุมพรพิสัย จังหวัดสุพรรณบุรี โดยเฉพาะกลุ่มชาติพันธุ์ที่มีความแตกต่างทางวัฒนธรรม และยังเป็นเยาวชนที่ยังอยู่ในช่วงของวัยรุ่นถือว่าเป็นวัยที่มีความรุนแรงทางอารมณ์มีความคิดเป็นของตัวเอง ถือได้ว่ายากต่อการอยู่ร่วมกัน โดยผลการวิจัยและองค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์สำหรับการ อยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรมที่อยู่ในชุมชนต่างๆ ไม่ว่าจะอยู่ในเขตพื้นที่ใดก็สามารถนำองค์ความรู้ที่จากการวิจัยในครั้งนี้ไปพัฒนาในการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรมต่อไป เพื่อให้ได้รูปแบบการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรมตามหลักสาราณียธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ในองค์การบริหารส่วนตำบลตอนคา อำเภออุทุมพรพิสัย จังหวัดสุพรรณบุรี อย่างเป็นรูปธรรม

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปของการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลตอนคา เขตองค์การบริหารส่วนตำบลตอนคา อำเภออุทุมพรพิสัย จังหวัดสุพรรณบุรี

2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างหลักสสารนิยมกับการบริหารจัดการสังคมพหุวัฒนธรรมของลัทธิชาตินิยมในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลตอนคา อำเภอบึงสามพัน จังหวัดสุพรรณบุรี
3. เพื่อนำเสนอแนวทางการบริหารจัดการสังคมพหุวัฒนธรรมตามหลักสสารนิยม 6 ของลัทธิชาตินิยมในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลตอนคา อำเภอบึงสามพัน จังหวัดสุพรรณบุรี

สมมติฐานการวิจัย

1. หลักสสารนิยมมีความสัมพันธ์กับการบริหารจัดการสังคมพหุวัฒนธรรมของลัทธิชาตินิยมในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลตอนคา อำเภอบึงสามพัน จังหวัดสุพรรณบุรี ด้านการวางแผน
2. หลักสสารนิยมมีความสัมพันธ์กับการบริหารจัดการสังคมพหุวัฒนธรรมของลัทธิชาตินิยมในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลตอนคา อำเภอบึงสามพัน จังหวัดสุพรรณบุรี ด้านการปฏิบัติตามแผน
3. หลักสสารนิยมมีความสัมพันธ์กับการบริหารจัดการสังคมพหุวัฒนธรรมของลัทธิชาตินิยมในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลตอนคา อำเภอบึงสามพัน จังหวัดสุพรรณบุรี ด้านการตรวจสอบ
4. หลักสสารนิยมมีความสัมพันธ์กับการบริหารจัดการสังคมพหุวัฒนธรรมของลัทธิชาตินิยมในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลตอนคา อำเภอบึงสามพัน จังหวัดสุพรรณบุรี ด้านการปรับปรุงแก้ไข

การทบทวนวรรณกรรม

แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการ

การบริหารเป็นวิธีการทำให้งานสำเร็จโดยอาศัยผู้อื่น และกล่าวว่าหน้าที่ของผู้บริหารเป็นกรอบในการพิจารณาของผู้บริหารให้สำเร็จ มี 5 ประการ ตามคำย่อภาษาอังกฤษว่า “POSDC” ดังนี้ คือ (พระธรรมโกศาจารย์ ประยูร ธมมจิตต์โต, 2559)

1. P คือ Planning หมายถึง การวางแผน เป็นการกำหนดแนวทางการดำเนินงานเพื่อความสำเร็จที่จะตามมาในอนาคต ผู้บริหารที่ดีต้องมีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล เพื่อกำหนดทิศทางขององค์กร
2. O คือ Organizing หมายถึง คือ การจัดองค์กร เป็นการกำหนดโครงสร้างความสัมพันธ์ของสมาชิกและสายบังคับบัญชาภายในองค์กร มีการแบ่งงานกันทำและการกระจายอำนาจ
3. S คือ Staffing หมายถึง งานบุคลากร เป็นการสรรหาบุคลากรใหม่ การพัฒนาบุคลากรและการใช้คนให้เหมาะสมกับงาน
4. D คือ Directing หมายถึง การอำนวยการ เป็นการสื่อสารเพื่อให้เกิดการดำเนินการตามแผน ผู้บริหารต้องมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีและต้องมีภาวะผู้นำ
5. C คือ Controlling หมายถึง การกำกับดูแล เป็นการควบคุมคุณภาพของการปฏิบัติงานภายในองค์กร รวมทั้งกระบวนการแก้ปัญหาภายในองค์กร

สอดคล้องกับสมาคมผู้บริหารการศึกษาแห่งสหรัฐอเมริกา (American Association of School Administration) ที่ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการบริหารไว้ 5 ประการ คือ (ธีระรัตน์ กิจจารักษ์, 2562)

1. การวางแผน (Planning) หมายถึง การวางแผนหรือโครงการสำหรับการปฏิบัติงานในอนาคตให้ตรงเป้าหมายที่ต้องการ โดยกำหนดงานที่จะทำวิธีการ และวัตถุประสงค์ของงาน นั้น ๆ ไว้ล่วงหน้า
2. การแสวงหา และกำหนดตัวบุคคลและอุปกรณ์ (Allocation) หมายถึง การแสวงหากำหนดตัวบุคคลและวัสดุทุกชนิดที่จำเป็นในการปฏิบัติงานตามแผน เพื่อให้งานนั้นสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

3. การเสริมกำลังบำรุง (Stimulation) หมายถึง การบำรุงขวัญ กระตุ้น และส่งเสริมให้บุคลากรปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้ผลงานดีทั้งปริมาณและคุณภาพ

4. การประสานงาน (Co – ordination) หมายถึง การจัดให้ผู้แทนของหน่วยงานย่อยทุกหน่วยงานพบปะปรึกษาหารือกันเพื่อให้มีโอกาสแสดงความคิดเห็นหรือทราบเรื่องการทำงานของผู้อื่น และเพื่อให้งานสัมพันธ์ไม่ขัดแย้งกัน โดยยึดเป้าหมายขององค์การเป็นหลัก

5. การประเมินผลงาน (Evaluation) หมายถึง การตรวจสอบการปฏิบัติงานทุกระยะให้ทราบผลการปฏิบัติงาน และปัญหาที่เกิดขึ้น เพื่อหาแนวทางแก้ไขทุกระยะและประเมินผลขั้นสุดท้ายเพื่อทราบผลการปฏิบัติงาน และปัญหาที่เกิดขึ้น เพื่อหาแนวทางแก้ไขทุกระยะและประเมินผลขั้นสุดท้าย เพื่อเปรียบเทียบผลงานกับผลงานที่ควรจะได้ตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ตั้งแต่ต้นเพื่อวางแผนใหม่สำหรับการปฏิบัติงานในอนาคต

สรุปได้ว่า การบริหาร หมายถึง การใช้ศาสตร์และศิลป์นำเอาทรัพยากรบริหาร มาประกอบเป็นกระบวนการบริหาร ให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยอาศัยปัจจัยหลัก คือ เงิน บุคคล วัสดุสิ่งของ วิธีการปฏิบัติงานและคุณธรรมในการบริหารจัดการ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล สร้างความเจริญมั่นคงกับองค์กรในทุก ๆ ด้าน

แนวคิดเกี่ยวกับสังคมพหุวัฒนธรรม

พหุวัฒนธรรม คือ รัฐหรือประเทศที่มีการอพยพเคลื่อนย้ายเข้ามาของกลุ่มชาติพันธุ์ใหม่จึงมีการยอมรับความแตกต่างของกลุ่มชาติพันธุ์และวัฒนธรรมของกลุ่มเหล่านี้ การยอมรับพหุวัฒนธรรมคือการที่กฎหมายและกฎระเบียบที่ใช้ในการบริหารหรือการจัดการมีลักษณะไม่ แกร่งครัด เปิดโอกาสให้มีความเลือกในการปฏิบัติโดยไม่มีการมีวัฒนธรรมใดวัฒนธรรมหนึ่งครอบงำ และวัฒนธรรมอื่นถูกครอบงำ (Subordinate culture) ในการพิจารณาเรื่องพหุวัฒนธรรม รายละเอียดเรื่องความสัมพันธ์เชิงอำนาจเรื่องสำคัญ และข้อแตกต่างระหว่างกฎระเบียบที่กำหนดไว้เป็นลายลักษณ์อักษรกับการบังคับใช้ในการปฏิบัติ จริยธรรมเป็นเรื่องที่จะต้องพิจารณาด้วยตัวอย่างของมาเลเซียและสิงคโปร์เป็นตัวอย่างที่รัฐใช้คำว่า พหุวัฒนธรรมเพื่อเป้าหมายทางการเมือง แต่ในทางปฏิบัติวัฒนธรรมชุดหนึ่งยังมีบทบาทในสังคมเหนือชุดอื่น (อมรา พงศาพิชญ์, 2547) พหุวัฒนธรรม จึงหมายถึงการยอมรับต่อวิถีชีวิตของชุมชนให้อยู่ร่วมกันอย่างถ้อยทีถ้อยอาศัย เกื้อกูลกันและกันของชุมชน ตามหลักความเชื่อของศาสนาที่ตนนับถือและวิถีปฏิบัติที่ตนยึดมั่น เคารพศรัทธาที่มีมาแต่บรรพบุรุษ (พระพรสวรรค์ จิตติญาโณ และคณะ, 2563)

สรุปได้ว่า พหุวัฒนธรรม คือ การสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับสังคม การเมืองเศรษฐกิจ การศึกษา ภาษา วัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ของกลุ่มชน สังคมพหุวัฒนธรรม คือ สังคมที่บุคคลมีความหลากหลายในมิติของภาษา เชื้อชาติ ศาสนา วัฒนธรรมประเพณีมาอยู่ร่วมกันอย่างสันติโดยไม่มีการแบ่งแยกชนชั้น ยิ่งไปกว่านั้นการเคารพการเอื้ออาทร และการยอมรับถึงความหลากหลาย ความเป็นตัวตนหรืออัตลักษณ์ในวัฒนธรรมอื่นอันมีใช้ของตนต่าง ๆ จะต้องอาศัยอยู่ร่วมกันในสังคมใหญ่จนกลายเป็นสังคมพหุวัฒนธรรมในที่สุด

หลักสาราณียธรรม 6

สาราณียธรรม 6 (มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2539) คือ ธรรมเป็นที่ตั้งแห่งความให้ระลึกถึง, ธรรมเป็นเหตุ ที่ระลึกถึงกัน, หลักการอยู่ร่วมกัน พระพรหมคุณาภรณ์ ป.อ.ปยุตโต, 2563)มีคำอธิบายดังนี้

1) เมตตาทายกรรม ตั้งเมตตาทายกรรมในเพื่อนพรหมจรรย์ ทั้งต่อหน้าและลับหลังคือช่วยเหลือกิจธุระของผู้ร่วมคณะด้วยความเต็มใจ แสดงกิริยาอาการสุภาพ เคารพนับถือกันทั้งต่อหน้าและลับหลัง

2) เมตตาวจิกรรม ตั้งเมตตาวจิกรรมในเพื่อนพรหมจรรย์ ทั้งต่อหน้าและลับหลัง คือช่วยบอกแจ้งสิ่งที่เป็นประโยชน์ สั่งสอน แนะนำตักเตือนด้วยความหวังดี กล่าววาจาสุภาพ แสดงความเคารพนับถือกัน ทั้งต่อหน้าและลับหลัง

3) เมตตามโนกรรม ตั้งเมตตามโนกรรมในเพื่อนพรหมจรรย์ ทั้งต่อหน้าและลับหลังคือตั้งจิตปรารถนาดี
คิดทำสิ่งที่เป็นประโยชน์แก่กัน มองกันในแง่ดี มีหน้าตายิ้มแย้มแจ่มใสต่อกัน

4) สาธารณโภคี ได้ของสิ่งใดมาก็แบ่งปันกัน คือ เมื่อได้สิ่งใดมาโดยชอบธรรมแม้เป็นของเล็กน้อย ก็ไม่
หวงไว้ผู้เดียว นำมาแบ่งปันเฉลี่ยแจกจ่าย ให้ได้มีส่วนร่วมใช้สอยบริโภคทั่วกันข้อนี้ใช้อุปปฏิวัตโกศิ ก็ได้

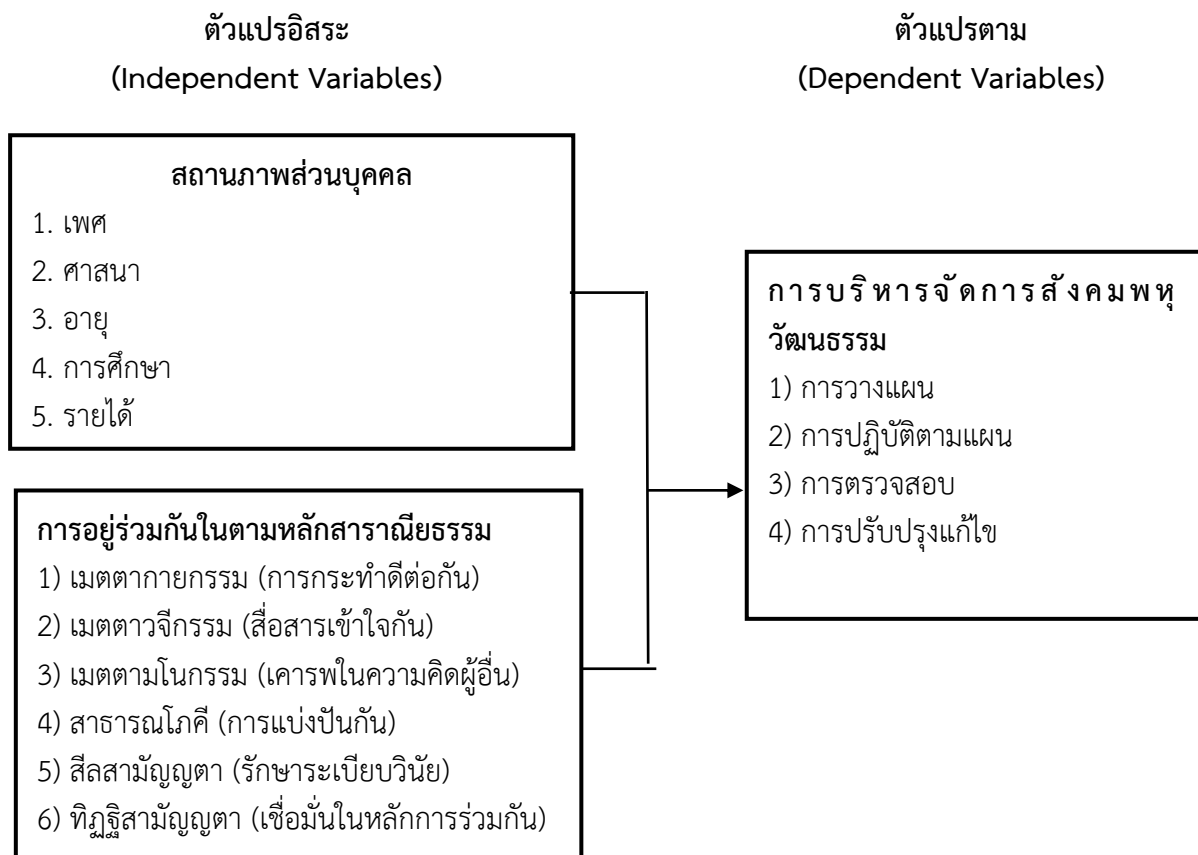
5) สีลสามัญญตา มีศีลบริสุทธ์เสมอกันกับเพื่อนพรหมจรรย์ทั้งหลาย ทั้งต่อหน้าและลับหลัง คือ มี
ความประพฤติสุจริตดีงาม ถูกต้องตามระเบียบวินัย ไม่ทำตนให้เป็นที่น่ารังเกียจของหมู่คณะ

6) ทิฐิสามัญญตา มีทิฐิงามเสมอกันกับเพื่อนพรหมจรรย์ทั้งหลาย ทั้งต่อหน้าและลับหลัง คือ มี
ความเห็นชอบร่วมกัน ในข้อที่เป็นหลักการสำคัญที่จะนำไปสู่ความหลุดพ้น สิ้นทุกข์หรือขจัดปัญหา

ธรรม 6 ประการนี้มีคุณ คือ เป็นสาราณียะ ทำให้เป็นที่ระลึกถึง เป็นปิยกรณ ทำให้เป็นที่รัก เป็นครู
กรณ ทำให้เป็นที่เคารพ เป็นไปเพื่อความสงเคราะห์ ความกลมกลืนเข้าหากันเพื่อความไม่วิวาท เพื่อความสามัคคี
และเอกภาพ ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

สรุปได้ว่า หลักสาราณียธรรม เป็นหลักธรรมในพุทธศาสนาที่มีการกล่าวถึงการช่วยเหลือกิจธุระของผู้ร่วม
คณะด้วยความเต็มใจ แสดงกิริยาอาการสุภาพ เคารพนับถือกัน ช่วยบอกแจ้งสิ่งที่เป็นประโยชน์ สั่งสอน แนะนำ
ตักเตือนด้วยความหวังดี กล่าววาจาสุภาพ แสดงความเคารพนับถือกันทั้งต่อหน้าและลับหลัง ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของ
พุทธวิธีการบริหาร ซึ่งเป็นแนวทางที่ดีที่ควรนำมาปฏิบัติ เพื่อทำให้เกิดผลที่ดีแก่ชุมชนและเพื่อนร่วมงาน

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยเรื่องนี้ มีวิธีดำเนินการดังนี้

1. รูปแบบการวิจัย เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Method Research) ระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) จากแบบสอบถาม (Questionnaire) กับกลุ่มตัวอย่างใช้หลักการสุ่มแบบแบ่งชั้น จำนวน 383 คน และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการแจกแบบสอบถามกับการสัมภาษณ์กับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่ได้กำหนดไว้ทั้งหมดจำนวน 10 รูปหรือคน

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างแบ่งเป็น 2 ส่วน ดังนี้ 1) การวิจัยเชิงปริมาณคำนวณสัดส่วนกลุ่มตัวอย่างจำนวนประชากรมากน้อย คือ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง 18 ปี ขึ้นไปในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลตำบลดอนคา อำเภอกู่ทอง จังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 8,731 คน กำหนดกลุ่มตัวอย่างด้วยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของตารางสำเร็จรูปของ ทาโร ยามาเน่ ใช้เทคนิคการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นโดยใช้แต่ละชั้นเป็นตัวแบ่งชั้นภูมิกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละชั้นชั้นตามสัดส่วน แล้วใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบสะดวกและตามดุลยพินิจจะได้จำนวน 383 คน ของผู้วิจัยด้วยการแจกแบบสอบถาม 2) การวิจัยเชิงคุณภาพผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) กำหนดการเลือกกลุ่มตัวอย่าง ด้วยการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ประกอบด้วย นักวิชาการด้านพระพุทธศาสนา 3 รูป ผู้บริหารท้องถิ่น 3 คน ผู้นำชุมชน 1 คน ผู้แทนประชาชนในชุมชน 1 คน นักวิชาการทางด้านรัฐประศาสนศาสตร์ 2 คน จำนวน 10 รูปหรือคน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ 1) ค่าสถิติพื้นฐาน คือ ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ใช้สำหรับอธิบายลักษณะสถานภาพของประชากรที่ใช้ในการศึกษา 2) วิเคราะห์การบริหารจัดการสังคมพหุวัฒนธรรมตามหลักสสารณียธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลตำบลดอนคา อำเภอกู่ทอง จังหวัดสุพรรณบุรี โดยใช้วิธีการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) 3) วิเคราะห์ข้อเสนอแนะโดยการแจกแจงความถี่(Frequency) และนำเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย 4) วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหาเชิงพรรณนา

4. การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยแจกแบบสอบถามแบบแก่กลุ่มตัวอย่างในเชิงปริมาณและเก็บกลับด้วยตนเอง และเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ด้วยแบบสอบถามแบบมีโครงสร้างด้วยตนเอง

5. สถิติที่ใช้ในการวิจัยและการวิเคราะห์ข้อมูลได้ดำเนินการโดยนำข้อมูลมาวิเคราะห์ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ (กลยา วานิชย์บัญชา, 2562) มีลำดับขั้นตอน ดังนี้ 1) การวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคล โดยหาค่าสถิติพื้นฐาน คือ ค่าความถี่ (Frequency)และค่าร้อยละ (Percentage) ใช้สำหรับอธิบายลักษณะสถานภาพของประชากรที่ใช้ในการศึกษา 2) วิเคราะห์การบริหารจัดการสังคมพหุวัฒนธรรมตามหลักสสารณียธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลตำบลดอนคา อำเภอกู่ทอง จังหวัดสุพรรณบุรี โดยใช้วิธีการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) 3) วิเคราะห์ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการบริหารจัดการสังคมพหุวัฒนธรรมตามหลักสสารณียธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลตำบลดอนคา อำเภอกู่ทอง จังหวัดสุพรรณบุรี โดยการแจกแจงความถี่ และนำเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย 4) วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัย

งานวิจัยเรื่อง การบริหารจัดการสังคมพหุวัฒนธรรมตามหลักสสารนิยมของกลุ่มชาติพันธุ์ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลตอนคา อำเภอบัวทอง จังหวัดสุพรรณบุรี ผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. สภาพทั่วไปของ พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน เรียงตามลำดับ ได้แก่ ด้านการปรับปรุงแก้ไข ด้านการวางแผน ด้านการตรวจสอบ และด้านการปฏิบัติตามแผน ตามลำดับ ส่วนสภาพทั่วไปของการบริหารจัดการสังคมพหุวัฒนธรรมตามหลักสสารนิยมของกลุ่มชาติพันธุ์ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลตอนคา อำเภอบัวทอง จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน เรียงตามลำดับ ได้แก่ ด้านเมตตาวชิกรรม ด้านศีลสามัญญตา ด้านเมตตาเมตตามโนกรรม ด้านเมตตาภายกรรม ด้านสาธารณโภคี และด้านทิวฐิสามัญญตา ตามลำดับ

2. ความสัมพันธ์ระหว่างหลักสสารนิยมกับการบริหารจัดการสังคมพหุวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลตอนคา อำเภอบัวทอง จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับค่อนข้างสูง เมื่อพิจารณาในหลักธรรมแต่ละด้าน พบว่า ด้านศีลสามัญญตาไม่มีความสัมพันธ์กับการบริหารจัดการสังคมพหุวัฒนธรรม ส่วนด้านเมตตาภายกรรมและด้านเมตตาวชิกรรมมีความสัมพันธ์กับการบริหารจัดการสังคมพหุวัฒนธรรม ค่อนข้างสูง ส่วนด้านเมตตามโนกรรมและด้านสาธารณโภคีมีความสัมพันธ์กับการบริหารจัดการสังคมพหุวัฒนธรรมค่อนข้างน้อย ในขณะที่ด้านทิวฐิสามัญญตามีความสัมพันธ์กับการบริหารจัดการสังคมพหุวัฒนธรรมน้อยมาก

3. แนวทางการบริหารจัดการสังคมพหุวัฒนธรรมตามหลักสสารนิยม 6 ของกลุ่มชาติพันธุ์ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลตอนคา อำเภอบัวทอง จังหวัดสุพรรณบุรี สรุปเป็นประเด็นได้ ดังนี้

1. ด้านเมตตาภายกรรม มีสาระสำคัญ ได้แก่ ควรมีการให้เกิดความเคารพกันช่วยเหลือกันและเกิดความสามัคคีในชุมชนและสิ่งที่สำคัญมากที่สุด คือ กิริยามรรยาทของการอยู่ร่วมกันต้องสุภาพเรียบร้อย อ่อนโยน และแสดงมิตรไมตรีกับเพื่อนสมาชิกในชุมชนอยู่เสมอ

2. ด้านเมตตาวชิกรรม มีสาระสำคัญ ได้แก่ ควรใช้วาจา คำพูดที่สุภาพ มีน้ำเสียงที่ไพเราะชวนฟังบอกถึงความหวังดีต่อกันแก่เพื่อนสมาชิกในชุมชน การพบปะพูดคุยปรึกษาหารือในการทำงานร่วมกันด้วยความปรารถนาดีต่อเพื่อนร่วมงานเกิดความเคารพซึ่งกันและกันทั้งต่อหน้าและลับหลัง

3. ด้านเมตตามโนกรรม มีสาระสำคัญ ได้แก่ ควรมีความเมตตาต่อกันทั้งต่อหน้าและลับหลัง มีการให้เกียรติ ให้ความเชื่อมั่นต่อกันและเคารพในความคิดเห็นของผู้อื่นจะทำให้การปฏิบัติงานในการทำงานร่วมกัน

4. ด้านสาธารณโภคี มีสาระสำคัญ ได้แก่ การมีน้ำใจเฉลี่ยแบ่งปันสิ่งของที่ตนมีอยู่แก่เพื่อนร่วมงานอื่นจะนำไปสู่ความเป็นมิตรและนำไปสู่ความรักใคร่ความนับถือซึ่งกันและกันทำให้ชุมชนเกิดความสามัคคีเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันและทำให้ผลการปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

5. ด้านศีลสามัญญตา มีสาระสำคัญ ได้แก่ การรักษาประโยชน์ของชุมชนในการทำงานร่วมกัน มีจุดมุ่งหมาย กฎระเบียบข้อบังคับเพื่อธำรงไว้ซึ่งศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ มีความคิดสร้างสรรค์ทักษะในการปฏิบัติงานและส่งเสริมบุคลิกภาพเจตคติและค่านิยมในการทำงานร่วมกันได้อย่างมีความสุข

6. ด้านทิวฐิสามัญญตา มีสาระสำคัญ ได้แก่ ความเชื่อมั่นในหลักการร่วมกัน เป็นการส่งความรู้สึกที่ดีมุ่งรักษามิตรภาพต่อเพื่อนร่วมงานในชุมชน มีการวางแผนตามหลักพันธกิจของชุมชน ร่วมรับผิดชอบต่อหน้าที่ภารกิจที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จลุล่วงไปอย่างมีประสิทธิภาพ

1. ระดับการบริหารจัดการสังคมพหุวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลดอนคา อำเภอดู่ทอง จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน จากผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระมหาธนวิษฐ์ กิจเดช (2562) ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการอยู่ร่วมกันของชุมชนพหุวัฒนธรรมตามหลักสาราณียธรรม 6 ชุมชนวัดหงส์รัตนาราม และชุมชนมัสยิดต้นสน กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระมหาปัญญา โยธาตรี(2563) พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อจำแนกเป็นราย ด้าน อยู่ในระดับมากทุกด้าน

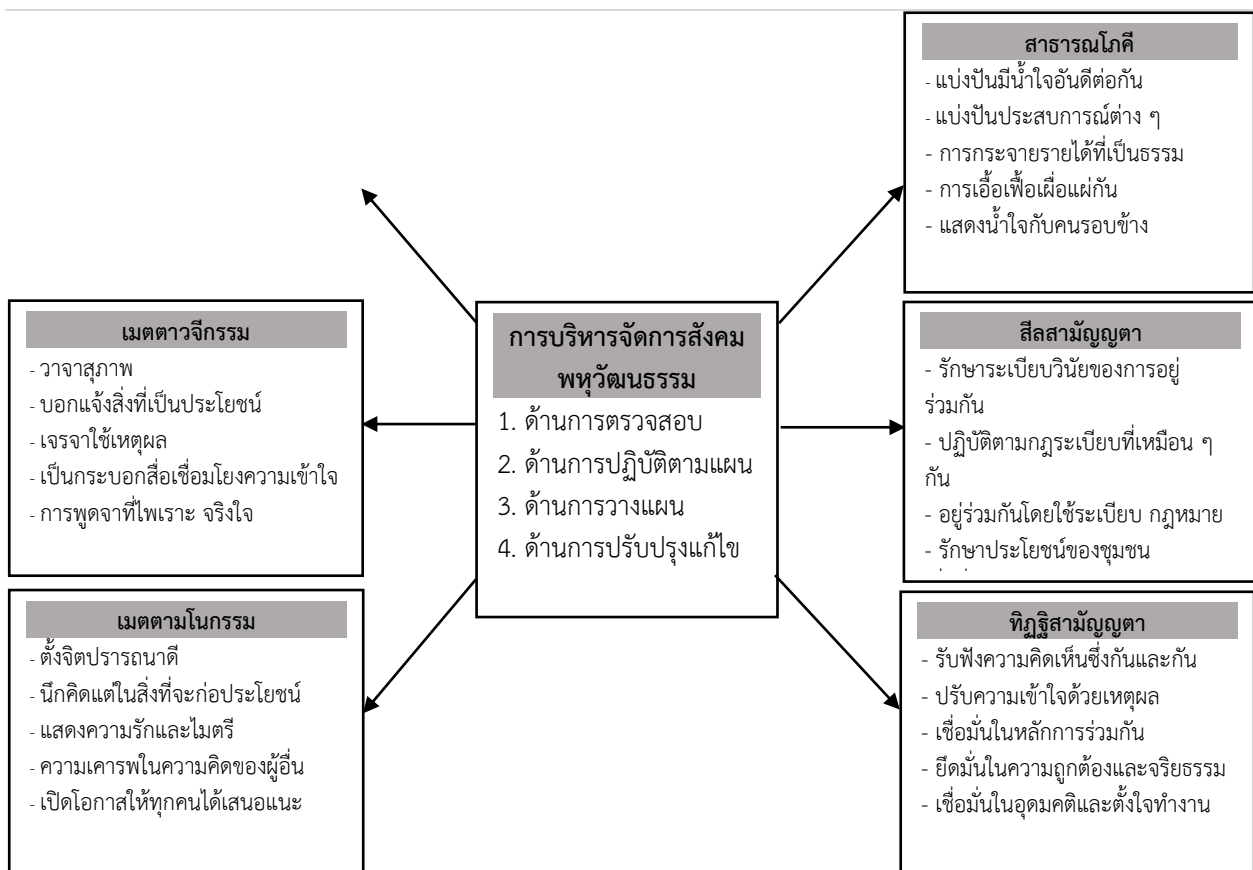
2. ความสัมพันธ์ระหว่างหลักสาราณียธรรมกับการบริหารจัดการสังคมพหุวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลดอนคา อำเภอดู่ทอง จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับค่อนข้างสูง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อติศร คงทอง (2565) ได้วิจัยเรื่อง “การพัฒนาแบบมีส่วนร่วมของประชาชนตามหลักสาราณียธรรมในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลขนอม อำเภอนบพิตำ จังหวัดนครศรีธรรมราช” พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพระมหาอนันต์ จิตอารี (2562) พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนตามหลักสาราณียธรรม 6 ในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลนาเกลือ อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ โดยรวมอยู่ในระดับมาก

3. แนวทางการบริหารจัดการสังคมพหุวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลดอนคา อำเภอดู่ทอง จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า แนวทางการบริหารจัดการสังคมพหุวัฒนธรรมตามหลักสาราณียธรรม 6 ของกลุ่มชาติพันธุ์ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลดอนคา อำเภอดู่ทอง จังหวัดสุพรรณบุรี ประกอบด้วย 1. ด้านเมตตาทายกรรม คือ ควรมีการให้เกิดความเคารพกันช่วยเหลือกันและเกิดความสามัคคีในชุมชน 2. ด้านเมตตาวิจิตรกรรม คือ ควรใช้วาจา คำพูดที่สุภาพ มีน้ำเสียงที่ไพเราะชวนฟัง 3. ด้านเมตตาโมกกรรม คือ ควรมีความเมตตาต่อกันทั้งต่อหน้าและลับหลัง 4. ด้านสาธาณโภคี คือ ควรมีน้ำใจเฉลี่ยแบ่งปันเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ 5. ด้านศีลสามัญญตา คือ ควรมีการบังคับใช้กฎ ระเบียบ ที่เสมอภาคและเท่าเทียม และ 6. ด้านทัญญูสามัญญตา คือ ควรมีความเชื่อมั่นในหลักการร่วมกัน ร่วมรับผิดชอบต่อหน้าที่ภารกิจที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จลุล่วงไปอย่างมีประสิทธิภาพ

องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

สรุปองค์ความรู้ที่ได้สังเคราะห์จากการวิจัย เรื่อง การบริหารจัดการสังคมพหุวัฒนธรรมตามหลักสาราณียธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลดอนคา อำเภอดู่ทอง จังหวัดสุพรรณบุรี ผู้วิจัยได้สรุปองค์ความรู้ดังแสดงในแผนภาพที่ 1

เมตตาทายกรรม
- สุภาพเรียบร้อย
- ให้การช่วยเหลือ
- ไม่กลั่นแกล้งเพื่อนสมาชิก

ภาพที่ 2 องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

สรุป

บริหารจัดการสังคมพหุวัฒนธรรมตามหลักสารานีธรรม 6 ของกลุ่มชาติพันธุ์ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลตอนคา ประกอบด้วย 1. ด้านเมตตาวจีกรรม คือ ควรมีการให้เกิดความเคารพกันช่วยเหลือกันและเกิดความสามัคคีในชุมชน 2. ด้านเมตตาวจีกรรม คือ ควรใช้วาจา คำพูด ที่สุภาพ มีน้ำเสียงที่ไพเราะชวนฟัง 3. ด้านเมตตาโมกกรรม คือ ควรมีความเมตตาต่อกันทั้งต่อหน้าและลับหลัง 4. ด้านสาธารณโภคี คือ ควรมีน้ำใจเฉลี่ยแบ่งปันเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ 5. ด้านสีสสามัญญตา คือ ควรมีการบังคับใช้กฎ ระเบียบ ที่เสมอภาคและเท่าเทียม และ 6. ด้านทิฏฐิสามัญญตา คือ ควรมีความเชื่อมั่นในหลักการร่วมกัน ร่วมรับผิดชอบต่อหน้าที่ภารกิจที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จลุล่วงไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

องค์การบริหารส่วนตำบลตำบลควรส่งเสริมการจัดตั้งกลุ่มชุมชนและผู้นำชุมชนในท้องถิ่นเพื่อส่งเสริมการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขในสังคมพหุวัฒนธรรมระหว่างชุมชนท้องถิ่นกับชุมชนลาวเวียง ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลตำบลตอนคา อำเภอกู่ทอง จังหวัดสุพรรณบุรี

องค์การบริหารส่วนตำบลควรกำหนดให้มีเทศกาลประจำปีหรือประเพณีท้องถิ่นของชุมชนลาวเวียง ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลดอนคา อำเภออุ้มทอง จังหวัดสุพรรณบุรีเพื่อส่งเสริมการภูมิปัญญาท้องถิ่นและการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

องค์การบริหารส่วนตำบลควรส่งเสริมการผลิตสินค้าในครัวเรือนหรือวิสาหกิจชุมชนในท้องถิ่นเพื่อกระจายรายได้ในครัวเรือนและคนในชุมชน

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

งานวิจัยนี้ได้ข้อค้นพบที่สำคัญสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับการบริหารในองค์การบริหารส่วนตำบลดอนคา สำหรับประเด็นในการวิจัยครั้งต่อไปควรทำวิจัยในลักษณะของการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research) ซึ่งเป็นแก้ปัญหาโดยใช้วิธีการปฏิบัติ กระบวนการพัฒนา ปรับปรุงเปลี่ยนแปลง การเรียนรู้จากการปฏิบัติเพื่อส่งเสริมการอยู่ร่วมกันในชุมชนตามวัฒนธรรมเป็นการเฉพาะ เพิ่มกรณีศึกษาจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งอื่นในพื้นที่จังหวัดสุพรรณบุรี ที่มีชุมชนลาวอาศัยอยู่เพื่อเพิ่มบริบทของการวิจัยให้ได้องค์ความรู้และรูปแบบการพัฒนาชุมชนที่หลากหลาย หรือ ควรศึกษาเพิ่มหลักพุทธธรรมหลักอื่นๆ ที่สามารถนำมาบูรณาการกับการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรมของชุมชนลาวเวียงและกลุ่มชาติพันธุ์อื่นๆ เพื่อเพิ่มบริบทของการวิจัยให้ได้องค์ความรู้และการบูรณาการหลักพุทธธรรมที่หลากหลาย

เอกสารอ้างอิง

- กัลยา วานิชย์บัญชา. (2562). *การวิเคราะห์สถิติขั้นสูงด้วย SPSS for Window*. (พิมพ์ครั้งที่ 12). กรุงเทพฯ: สามลดา.
- ธีระรัตน์ กิจจารักษ์. (2562). *บริหารการศึกษา*. เพชรบูรณ์: มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์.
- บังอร ปิยะพันธุ์. (2541). *ลาวในกรุงรัตนโกสินทร์*. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.
- พระธรรมโกศาจารย์ (ประยูร ธมมจิตโต). (2559). *พุทธวิธีในการบริหาร*. (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ : มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระพรสวรรค์ วิฑิตญาโณ, อุทัย ภูคดหิน, ทิพย์ภวิชัย ไสชาติ และ พีรวัส อินทวิ. (2563). พหุวัฒนธรรม: การอยู่ร่วมกันของชุมชนตามแนวสธารณียธรรมเชิงพุทธบูรณาการ. *วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร*, 10(5), 2313-2325.
- พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ.ปยุตโต). (2563). *พจนานุกรมพุทธศาสตร์ ฉบับประมวลธรรม*. (พิมพ์ครั้งที่ 13). กรุงเทพฯ: เอส.อาร์.พรินติ้งแมส โปรดัคส์.
- พระมหาธนวิชญ์ กิจเดช. (2562). *การอยู่ร่วมกันของชุมชนพหุวัฒนธรรมตามหลักสธารณียธรรม 6 : ชุมชนวัดหงส์รัตนาราม และชุมชนมัสยิดต้นสน กรุงเทพมหานคร(วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต)*. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระมหาปัญญา โยธাত্রี. (2563). *การบริหารจัดการชุมชนตามหลักสธารณียธรรม 6 ในเขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพมหานคร(วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต)*. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระมหานันต์ จิตอารี. (2562). *การมีส่วนร่วมของประชาชนตามหลักสธารณียธรรม 6 ในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลนาเกลือ อำเภอยะยงสา จังหวัดน่าน(วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต)*. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. (2539). *พระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- วลัยลักษณ์ ทรงศิริ. (2547). ลาวในเมืองไทยกลุ่มชาติพันธุ์ที่คลุมเครือ. *วารสารเมืองโบราณ*, 30(2), 74-88.

-
- วารุณี ภูริสินสิทธิ์. (2562). *ครอบครัวในความหมายใหม่ การค้นหาชีวิตแบบใหม่*. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดยูเคชั่น.
- ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร. (17 มิถุนายน 2566). *ฐานข้อมูลชาติพันธุ์/กลุ่มชาติพันธุ์/ลาวเวียง*. สืบค้นเมื่อ 27 มิถุนายน 2566. จาก <https://ethnicity.sac.or.th/database-ethnic/205/>
- อดิสร คงทอง. (2565). *การพัฒนาแบบมีส่วนร่วมของประชาชนตามหลักสสารนิยมในพื้นที่เทศบาลตำบล
ขนอม อำเภอนม จังหวัดนครศรีธรรมราช*(วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- อมรา พงศาพิชญ์. (2547). *มนุษย์กับวัฒนธรรมในสังคมและวัฒนธรรม*. (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่ง
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.